

Fritidsnämnden

Tjejverkstan 2014

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden noterar informationen till protokollet.
2. Fritidsnämnden inför ett föreningsbidrag för föreningsdriven öppen fritidsverksamhet för flickor i åldern 12 – 18 år i enlighet med tjänsteskrivelsens bilaga daterad 2014-03-24
3. Fritidsnämnden beslutar att årligen fastställa summa att fördela för bidraget för nästkommande år i samband med beslut om mål och budget
4. Ansökan om bidrag ska vara inkommen årligen senast den 15 maj
5. Fritidsnämnden beslutar att avsätta 1 285 000 kronor för detta bidrag under 2014
6. Fritidsnämnden beslutar om omedelbar justering

Sammanfattning

Sedan 2008 har kommunen varit med och finansierat verksamheten Tjejverkstan. Sedan 2011 bedrivs verksamheten av föreningen Mötesplats Järlahuset. Den 18 oktober 2013 meddelar föreningen att den önskar upphöra med verksamheten från den 1 januari 2014. Den 13 december 2013 meddelar föreningen Mötesplats Järlahuset att föreningen har begärt sig själv i konkurs och att verksamheten upphör omedelbart.

Fritidsnämnden beslöt den 11 december 2013 att hemställa hos kommunstyrelsens verksamhetsutskott att kommunens produktion ska driva verksamheten Tjejverkstan. Kommunstyrelsens verksamhetsutskott beslöt den 18 februari 2014 att inte åta uppdraget att driva Tjejverkstan utifrån fritidsnämndens förslag. Därmed är det fritidsnämnden som kan besluta om uppdraget ska ändras eller ges en annan finansiering.

Idrotts- och fritidsenheten bedömer att det finns fyra möjliga alternativ om fritidsnämnden vill göra en särskild satsning på flickor i åldern 12 – 18 år som inte tar del av det övriga fritidsutbudet. Alternativen är följande:

1. Upphandling av tidigare beslutat uppdrag inom ramen för av nämnden beslutat ekonomiskt utrymme
2. Utökad uppdrag med utökad finansiering, som kan upphandlas eller utföras i kommunal regi
3. Särskild tjejsatsning inom ordinarie fritidsgårdsverksamhet inom ramen för av nämnden beslutat ekonomiskt utrymme

4. Särskilt föreningsbidrag till ideella föreningar som anordnar särskilda satsningar för flickor, inom ramen för av nämnden beslutat ekonomiskt utrymme

Enhetens bedömning av konsekvenserna är bland annat att upphandling enligt Lagen om offentlig upphandling tar 3 - 6 månader att genomföra. Alternativ 2 innebär en budgetförändring om 500 000 kronor per år vilket förutsätter att nämnden beviljas motsvarande ökad budgetram. Alternativ 3 och 4 bedöms någorlunda likvärdiga i ett tidsperspektiv.

Ärendet

Bakgrund

Sedan 2008 har kommunen varit med och finansierat verksamheten Tjejverkstan. Verksamheten bedrevs från början som ett treårigt projekt av Rädda barnen i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Kommunstyrelsen ansvarade för ett bidrag på 350 000 kronor per år under de första två åren. Under 2010 fick verksamheten ett stöd med 500 000 kronor.

Kommunstyrelsen beslöt den 25 oktober 2010 att det fortsatta stödet för öppen verksamhet med social inriktning för flickor skulle ligga inom fritidsnämndens ansvarsområde. I samband med detta gjordes en översyn av vilket bidrag som behövdes för att driva verksamheten Tjejverkstan. Bidraget höjdes från 500 000 kronor till 1 200 000 kronor.

I samband med att Studieförbundet Vuxenskolan upphörde med lokalföreningar, vilket de gjorde under hösten 2011, ingick fritidsnämnden en överenskommelse med den då nybildade föreningen Mötesplats Järlahuset som tog på sig ansvaret att anordna verksamheten Tjejverkstan till och med den 31 december 2015.

Inför 2013 framförde föreningen att behoven av kommunal finansiering av verksamheten har ökat. Orsaken till detta är dels att Rädda Barnen inte längre har möjlighet att lämna bidrag som tidigare och dels på att delar av personalkostnaden finansierats med anställningsstöd från arbetsförmedlingen. Detta anställningsstöd minskar successivt från år till år. Föreningen ansökte om en höjning med 100 000 kronor av bidraget för 2013 och med ytterligare 100 000 kronor för 2014.

Den 18 oktober 2013 meddelar föreningen kommunen att den önskar avsluta överenskommelsen med fritidsnämnden avseende verksamheten Tjejverkstan per den 1 januari 2014 och att nämnden ska acceptera en kortare uppsägningstid än de sex månader som anges i överenskommelsen. Föreningen framför fritidsnämndens beslut den 16 oktober 2013 om att avslå Föreningen Mötesplats Järlahusets begäran om ytterligare höjning av bidraget med 100 000 kronor för 2013 och ytterligare 100 000 kronor för 2014 för verksamheten Tjejverkstan som skäl till varför de vill avsluta verksamheten i förtid och med kortare tid än överenskommen uppsägningstid.

Den 13 december 2013 begär föreningen sig själv i konkurs och verksamheten upphör.

Tidigare beslut

Fritidsnämnden beslutade den 19 juni 2013, § 64, att ge idrotts- och fritidsenhetens i uppdrag att diskutera med föreningen Mötesplats Järlahuset vilken verksamhet som är möjlig att ordna inom den beslutade ekonomiska ramen för verksamheten. Enheten fick även i uppdrag att genomföra en fördjupad granskning av föreningen Mötesplats Järlahusets ekonomi avseende verksamheten Tjejverkstan samt att utreda om fritidsnämnden kan omfördela sin budget för att möta föreningens fråga om utökat bidrag.

Den 16 oktober 2013 beslöt fritidsnämnden att avslå föreningen Mötesplats Järlahusets begäran om ytterligare höjning av bidraget med 100 000 kronor för 2013 för verksamheten Tjejverkstan. Fritidsnämnden beslutar även om att genomföra en fördjupad analys av föreningens kostnader för administration, ledning och lokaler för verksamheten Tjejverkstan. .

Fritidsnämnden beslöt den 11 december 2013 att tillmötesgå föreningen Mötesplats Järlahusets begäran om att föreningen i förtid vill avsäga sig det uppdrag avseende verksamheten Tjejverkstan som föreningen och fritidsnämnden ingått avtal om, dock tidigast från och med den 28 februari 2014. Fritidsnämnden beslöt samtidigt att återkräva föreningen på 138 000 kronor för tiden 2014-03-01 till och med 2015-12-31 för resterande avskrivningskostnad för renovering av lokal som inte kan nyttjas för fortsatt verksamhet samt att de inventarier och resterande material som införskaffats med medel från fritidsnämnden som varit avsedda för verksamheten Tjejverkstan ska överföras till kommunen för att användas i likvärdig verksamhet med annan utförare.

Vidare beslöt fritidsnämnden den 11 december 2013 att hemställa hos kommunstyrelsens verksamhetsutskott att kommunen ska driva verksamheten Tjejverkstan i kommunal regi från och med 1 mars 2014. Fritidsnämnden beslöt att samma uppdragsbeskrivning och samma ersättning ska gälla i enlighet med det uppdrag som Föreningens Mötesplats Järlahuset haft tidigare, men med vissa mindre revideringar för att formuleringar ska stämma överens med nämndens beslutade styrande dokument för fritidsgårdar i Nacka.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott beslöt den 18 februari 2014 att inte åta sig uppdraget att driva Tjejverkstan utifrån fritidsnämndens förslag. Istället lämnade kommunstyrelsens verksamhetsutskott två alternativa förslag till fritidsnämnden som gör det möjligt för kommunens verksamhet Valfärd samhällsservice att driva en verksamhet särskilt riktad till tjejer;

- alternativ 1, integrera en särskild tjejsatsning i befintlig fritidsgårdsverksamhet
- alternativ 2, ett utökat uppdrag med mer omfattande öppettider och tydlig målsättning att nå fler tjejer med en utökad finansiering.

Därmed är det fritidsnämnden som kan besluta om uppdraget ska ändras eller ges en annan finansiering. Fritidsnämnden kan även fatta andra beslut för att uppnå önskvärda resultat och intentioner i enlighet med tidigare fattade beslut. Nämnden kan även fatta beslut att

utreda behoven av en särskild fritidsverksamhet för flickor som av olika skäl inte deltar i det övriga utbudet.

Kommunstyrelsens verksamhetsutskotts bedömning

Den kommunala verksamhetens bedömning är att det inte går att få ekonomisk bärighet, god kvalitet och rimlig omfattning i enlighet med det önskade uppdraget. De föreslår att de avsatta resurserna för Tjejvekstaden läggs på att utöka den nuvarande fritidsgårdsverksamheten som då får öppna upp 24 timmar i veckan för enbart tjejer på alla fritidsgårdar. Dessa tjejkvällar kan kompletteras med kommungemensamma tjejsatsningar. Förslaget innebär också att inga resurser behöver läggas på en ny lokal.

Den kommunala verksamheten kan även driva en Tjejverkstad i liknande form som tidigare med en egen lokal och egna medarbetare. Men för att det ska bli rimligt och möjligt anser de att antalet öppna timmar per vecka ska ökas från 17 timmar till 25 timmar, samt att antalet veckor då verksamheten ska vara öppen ska öka från 38 veckor till 43 veckor. Detta kräver också en större uppdragsersättning, minst 40 % mer än idag (1,8 mnkr istället för 1,3 mnkr). Det är miniminivån för att kunna skapa en rimlig och hållbar organisation med medarbetare, lokal, ledning och fungerande administration. Det innebär ökad kostnad för kommunen, men effektivare resursutnyttjande d.v.s. priset per timme sjunker och även priset per individ som nyttjar verksamheten.

Vad ska en särskild tjejverksamhet ägna sig åt?

I den uppdragsbeskrivning som fritidsnämnden beslöt om den 11 december 2013 framgår att verksamheten ska vända sig till flickor i åldern 12 – 18 år, där de flickor som upplever att de behöver extra stöd för att kunna ta del i fritidsaktiviteter eller flickor som av olika skäl inte deltar i annat fritidsutbud särskilt ska prioriteras.

Verksamheten ska vara en mindre fritidsgårdslignande mötesplats för flickor där deras egna behov är centrala. Verksamheten ska ge flickor förutsättningar att utveckla en positiv livsstil.

Verksamheten ska leda till att besökarnas självkänsla ökar och sociala kompetens stärks och utvecklas. Verksamheten ska visa på annan fritidsverksamhet som finns och inspirera sina besökare till deltagande även i annan verksamhet. Utöver den öppna verksamheten ska utföraren även stödja flickor att ta del av och prova på andra fritidsaktiviteter samt besöka andra miljöer på fritiden.

Verksamheten ska vara öppen under 17 timmar per vecka under 38 veckor per år och bedrivs i en egen lokal som är anpassad för målgruppen.

Idrotts- och fritidsenhetens bedömning

Enheten bedömer att det finns följande möjligheter och förutsättningar om fritidsnämnden önskar göra en särskild satsning på flickor i åldern 12 – 18 år som inte tar del av det övriga fritidsutbudet;

1. Upphandling av samma verksamhet med samma finansiering, det vill säga för flickor och 17 timmar i veckan under 38 veckor i enlighet beslutad uppdragsbeskrivning och med av nämnden beslutad finansiering. För närvarande saknas en lokal och fritidsnämnden bör först hyra sådan för att kunna upphandla en utförare av verksamheten i den av fritidsnämnden hyrda lokalen.

Enheten bedömer att det kan vara möjligt att starta en verksamhet fyra och sex månader efter nämndens beslut om upphandling.

2. Samma verksamhet men ökad omfattning det vill säga för flickor 25 timmar i veckan under 43 veckor per år. Då det saknas en lokal idag bör fritidsnämnden hyra sådan.

Uppdraget kan sedan upphandlas eller utföras i kommunal regi i enlighet med tidigare beslut i KSVU. Förslaget innebär att fritidsnämnden måste begära ökad ram hos kommunstyrelsen i samband med beslut om mål och budget. Bedömningen är att ramen behöver ökas med minst 500 000 kronor per år.

Enheten bedömer att en verksamhet kan starta i januari 2015.

3. Förstärk nuvarande fritidsgårdsverksamheten för flickor. Fritidsgårdarna kan då hållas öppna upp 24 timmar i veckan för enbart tjejer på alla fritidsgårdar. Dessa tjejkvällar kompletteras med kommungemensamma tjejsatsningar.

Ingen ny lokal behöver hyras och iordningställas. Verksamheten kan starta i augusti 2014 under förutsättning att fritidsnämnden fattar sådant beslut i maj.

4. Ett särskilt riktat föreningsbidrag införs, som ideella föreningar kan ansöka om. Bidraget kan ges för föreningsdriven öppen verksamhet som syftar till att nå flickor som inte tar del av ett fritidsutbud i övrigt, som kan behöva särskilt stöd. Enheten föreslår att föreningar kan ansöka om bidraget en gång per år. Vid beviljande av bidraget ingår de föreningar som får detta en särskild överenskommelse med kommunen om vad föreningen ska utföra och hur verksamheten ska följas upp. En eller flera verksamheter kan beviljas bidraget. Föreningarnas verksamheter kan bedrivas i bedrivs i föreningarnas egna lokaler eller i lokaler som föreningarna hyr på egen hand. Föreningarna kan även boka tider i kommunala lokaler som upplåts till föreningarna mot föreningsstaxa. För närvarande har kommunen ingen lokal med lediga tider som är anpassad för öppen verksamhet för ungdomar.

De föreningar som ansöker om bidraget får i sin ansökan redogöra för planerat verksamhetsinnehåll och planerad omfattning. Nämndens beslutade ram kan finansiera det särskilda föreningsbidraget. Bedömning är att en eller flera verksamheter kan starta under hösten 2014.

Konsekvenser av ett nytt föreningsbidrag

Enligt kommunallagen kan en kommun besluta att införa föreningsbidrag till ideella föreningar som ett verksamhetsstöd. Ett föreningsbidrag kan begränsas till en viss typ av föreningar som har som ändamål att bedriva en viss typ av verksamhet. Likvärdiga föreningar med likvärdigt ändamål ska ges samma föreningsbidrag på likvärdigt vis.

Ett riktat föreningsbidrag kan även utformas och begränsas som ett verksamhetsstöd så att enbart en förening kan bli föremål för detta stöd. Enheten bedömer dock att det inte är möjligt i frågan om en öppen riktad verksamhet för flickor.

Föreningsbidrag kan villkoras med särskilda överenskommelser mellan kommunen och föreningen. Dessa överenskommelser kan beskriva verksamhetens innehåll, syfte och omfattning samt hur verksamheten ska följas upp. Det är även möjligt att ingå sådana överenskommelser för längre tid än ett år.

Då fritidsnämnden tidigare har ingått överenskommelser med föreningar om öppen idrottsverksamhet eller mindre fritidsgårdslignande öppna mötesplatser *Träffpunkter* har föreningarna getts bidraget, som en ersättning för utförd verksamhet, vid tre tillfällen per år.

Ekonomiska konsekvenser

I fritidsnämndens beslut om internbudget för 2014 finns ett utrymme med 1 285 000 avsatt för Tjejverkstan. Enheten föreslår att dessa medel används för föreningsbidraget för öppen fritidsverksamhet för flickor.

Idrotts- och fritidsenheten

Thomas Sass
Utvecklingsledare

Bilagor

1. Förslag till föreningsbidrag för föreningsdriven öppen verksamhet för flickor
2. Utdrag ur protokoll KSVU
3. Tjänsteskrivelse till KSVU
4. Uppdragsbeskrivning enligt fritidsnämndens beslut den 12 mars 2013